

Marți, 24 martie 2009

Punerea în aplicare a regulamentului privind fondurile structurale 2007 - 2013

P6_TA(2009)0165

Rezoluția Parlamentului European din 24 martie 2009 referitoare la punerea în aplicare a Regulamentului privind fondurile structurale 2007–2013: rezultatele negocierilor privind strategiile naționale din domeniul politicii de coeziune și programele operaționale (2008/2183(INI))

(2010/C 117 E/13)

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul CE, în special articolul 2 și articolul 3 alineatul (2),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 14 mai 2008 privind rezultatele negocierilor referitoare la strategiile și programele din domeniul politicii de coeziune pentru perioada de programare 2007-2013 (COM(2008)0301),
- având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune ⁽¹⁾ (Regulamentul general privind FEDR, FSE și Fondul de coeziune),
- având în vedere Decizia 2006/702/CE din 6 octombrie 2006 a Consiliului privind orientările strategice comunitare în materie de coeziune ⁽²⁾ (orientările strategice în materie de coeziune),
- având în vedere rezultatele negocierilor referitoare la strategiile și programele din domeniul politicii de coeziune 2007-2013 - Fișe tehnice pe state membre,
- având în vedere Al patrulea raport privind coeziunea economică și socială (COM(2007)0273) („Al patrulea raport privind coeziunea”),
- având în vedere propunerea de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune, în ceea ce privește anumite dispoziții privind gestiunea financiară (COM(2008)0803),
- având în vedere propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 privind Fondul european de dezvoltare regională referitor la eligibilitatea investițiilor în eficiența energetică și în energiile regenerabile în locuințe (COM(2008)0838),
- având în vedere propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 privind Fondul social european în vederea adăugării de noi tipuri de costuri eligibile pentru o contribuție din partea FSE (COM(2008)0813),
- având în vedere Rezoluția sa din 21 octombrie 2008 referitoare la guvernarea și parteneriatul la nivel național, regional și la nivel de proiect în domeniul politicii regionale ⁽³⁾,
- având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru dezvoltare regională și avizul Comisiei pentru industrie, cercetare și energie și cel al Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen (A6-0108/2009),

⁽¹⁾ JO L 210, 31.7.2006, p. 25.⁽²⁾ JO L 291, 21.10.2006, p. 11.⁽³⁾ Texte adoptate, P6_TA(2008)0492.

Marți, 24 martie 2009

- A. întrucât Comisia a publicat Comunicarea menționată anterior pe baza rezultatelor negocierilor cu statele membre referitoare la cadrele strategice naționale de referință și programele operaționale;
- B. întrucât, potrivit articolului 158 din tratat, în vederea consolidării coeziunii economice și sociale, Comunitatea urmărește să reducă discrepanțele dintre nivelurile de dezvoltare ale diverselor regiuni și rămânerea în urmă a celor mai defavorizate regiuni sau insule, inclusiv a zonelor rurale;
- C. întrucât ultimele două extinderi ale Uniunii Europene au generat o lărgire substanțială a discrepanțelor regionale în cadrul Comunității, situație care trebuie soluționată corespunzător pentru a promova o dezvoltare armonioasă, echilibrată și durabilă;
- D. întrucât rapoartele recente privind coeziunea subliniază o tendință de agravare a discrepanțelor teritoriale dintre regiunile europene, precum și în cadrul regiunilor, discrepanțe caracterizate de fenomene precum segregarea teritorială, care s-au soldat cu apariția anumitor forme de ghetouri și declinul continuu al anumitor zone rurale predominant agrare sau periferice;
- E. întrucât în octombrie 2006 Consiliul a adoptat orientările strategice menționate anterior în materie de coeziune drept cadru orientativ pentru statele membre în vederea pregătirii cadrelor strategice naționale de referință și programelor operaționale pentru perioada 2007-2013;
- F. întrucât cele trei priorități prezentate în orientările strategice în materie de coeziune se referă la transformarea Europei și a regiunilor sale într-un loc mai atractiv pentru investiții și pentru ocuparea forței de muncă, îmbunătățind cunoașterea și inovarea pentru creștere economică și creând locuri de muncă mai numeroase și mai bune;
- G. întrucât transpunerea acestor priorități în programe operaționale ar trebui să permită regiunilor să facă față provocărilor generate de globalizare, schimbările structurale, demografice și climatice și să consolideze dezvoltarea durabilă;
- H. întrucât există diferențe semnificative în ceea ce privește modalitățile în care statele membre au integrat în programele lor operaționale prioritățile menționate anterior, în funcție de situația specifică fiecărei regiuni în ceea ce privește obiectivul de dezvoltare regională, convergența sau competitivitatea regională și ocuparea forței de muncă;
- I. întrucât statele membre care au aderat la Uniunea Europeană înainte de 1 mai 2004 sunt obligate prin Regulamentul general privind FEDR, FSE și Fondul de coeziune să aloce 60 % din cheltuielile totale pentru obiectivul convergență și 75 % din cheltuieli pentru obiectivul competitivitate regională și ocuparea forței de muncă priorităților legate de Strategia de la Lisabona; întrucât statele membre care au aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004 sau după această dată au fost consiliate să adopte aceeași abordare;
- J. întrucât durabilitatea, prevenirea oricărui tip de discriminare, buna guvernare și aplicarea principiului parteneriatului, împreună cu o capacitate instituțională și administrativă solidă, sunt esențiale pentru aplicarea cu succes a politicii de coeziune;
- K. întrucât politica de coeziune trebuie să fie suficient de solidă și flexibilă pentru a putea juca un rol important în eforturile Uniunii de a contracara efectele actualei crize economice mondiale,
  - 1. recunoaște eforturile depuse de toate statele membre pentru a integra în programele lor operaționale cele trei priorități prezentate în orientările strategice în materie de coeziune, care corespund obiectivelor Agendei de la Lisabona;
  - 2. constată startul lent în noua perioadă de programare înregistrat în multe state membre, ceea ce ar putea pune în pericol utilizarea eficientă a fondurilor; cu toate acestea, își exprimă încrederea că angajamentele luate în cursul negocierilor și al procesului de aprobare privind programele operaționale vor fi respectate în interesul regiunilor și al Uniunii Europene în ansamblul său;

Marți, 24 martie 2009

Diminuarea discrepanțelor regionale

3. ia act de hotărârea statelor membre de a răspunde necesităților teritoriale specifice generate de situarea lor geografică și de dezvoltarea economică și instituțională prin elaborarea unor strategii pentru diminuarea dezechilibrelor intraregionale și interregionale; reamintește, în acest context, măsurile propuse de statele membre pentru a face față provocărilor specifice în termeni de dezvoltare cu care se confruntă regiunile cu trăsături geografice specifice, cum ar fi regiunile muntoase, insulele, regiunile ultraperiferice, orașele de frontieră periferice, regiunile afectate de fenomenul depopulării și regiunile de frontieră; reafirmă faptul că dezvoltarea economică și ecologică sănătoasă, precum și reducerea discrepanțelor regionale rămân principalul obiectiv al politicii regionale a UE;

4. regretă faptul că principiile durabilității, egalității șanselor și nediscriminării, precum și cel al parteneriatului, nu au fost aplicate și susținute suficient în numeroase cadre strategice naționale de referință și în programele operaționale; este regretabil faptul că totuși Comisia a aprobat programele operaționale care conțineau asemenea neajunsuri și nu a insistat ca acestea să fie îmbunătățite de către statele membre sau regiuni;

5. subliniază că experiența a demonstrat că o convergență între țări poate masca creșterea decalajului între regiuni și în cadrul acestora; subliniază, de asemenea, faptul că aceste discrepanțe regionale și locale pot fi observate într-o serie de domenii, cum ar fi ocuparea forței de muncă, productivitatea, veniturile, nivelurile de educație și capacitatea de inovare; subliniază importanța dimensiunii teritoriale a coeziunii în vederea depășirii acestor probleme;

Politica de coeziune și realizarea Agendei de la Lisabona

6. apreciază eforturile depuse de autoritățile naționale pentru a garanta că media fondurilor alocate cheltuielilor pentru realizarea Agendei de la Lisabona constituie 65 % din fondurile disponibile în regiunile vizate de convergență și 82 % în regiunile vizate de competitivitatea regională și ocuparea forței de muncă, ceea ce reprezintă de fapt mai mult decât s-a solicitat inițial;

7. este convins că sunt necesare mult mai multe investiții în acest sector; consideră că, având în vedere revizuirea la jumătatea perioadei a punerii în aplicare a fondurilor structurale, trebuie să se stabilească linii directe UE solide și să se aloce resurse financiare majorate pentru a realiza aceste obiective și că cel puțin 5 % din finanțarea prin fonduri structurale ar trebui utilizată pentru îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor existente; în acest sens, invită Comisia să ia măsuri în urma concluziilor Consiliului Competitivitate din 9 și 10 octombrie 2008 cu privire la eficiența energetică; subliniază rolul esențial și potențialul de dezvoltare pe care îl prezintă energia din surse regenerabile pentru regiunile UE, atât din punctul de vedere al creării de locuri de muncă, cât și al contribuției la dezvoltarea locală durabilă;

8. încurajează regiunile în eforturile lor de a realiza obiectivele de la Lisabona prin aplicarea minuțioasă și eficientă a programelor lor operaționale; invită, de asemenea, Comisia să monitorizeze îndeaproape aplicarea acestora pentru a garanta transpunerea în practică a obiectivelor și să informeze Parlamentul cu privire la problemele întâmpinate;

9. consideră că resursele financiare alocate rețelelor energetice transeuropene, vitale pentru finalizarea pieței interne a energiei, sunt insuficiente;

10. subliniază rolul important jucat de întreprinderile mici și microîntreprinderi, în special cele din domeniul meșteșugăritului, în cadrul coeziunii economice, sociale și teritoriale prin contribuția importantă pe care o au la creștere și la ocuparea forței de muncă; solicită, prin urmare, elaborarea unei politici active pentru susținerea tuturor formelor de inovare în cadrul acestor întreprinderi și îndeamnă Comisia să creeze oportunități de cooperare între întreprinderi, sectorul public, școli și universități, în vederea înființării unor grupuri regionale pentru inovație în spiritul strategiei de la Lisabona;

Reacția la globalizare și la schimbările structurale

11. apreciază faptul că toate statele membre au alocat o parte semnificativă din totalul fondurilor lor investițiilor în cercetare și dezvoltare și în inovare, în dezvoltarea unei economii a serviciilor bazate pe cunoaștere și în promovarea spiritului antreprenorial și a serviciilor de sprijin destinat întreprinderilor, precum și în asistența acordată societăților și lucrătorilor pentru a se adapta noilor condiții; constată că, pentru majoritatea regiunilor Uniunii vizate de convergență, asigurarea accesibilității rămâne o problemă semnificativă, deoarece se confruntă cu o insuficiență a infrastructurilor de transport;

Marți, 24 martie 2009

12. consideră că politica industrială trebuie să fie sprijinită prin intermediul fondurilor structurale pentru a spori competitivitatea statelor membre și a UE; prin urmare, sprijină prioritatea deblocării potențialului comercial, în special cel al IMM-urilor, în cadrul politicii de coeziune;

Schimbările demografice și piețe ale muncii ce favorizează mai mult integrarea

13. felicită statele membre pentru eforturile lor de a acorda prioritate investițiilor care vizează sporirea participării pe piața muncii, asigurarea egalității de șanse și, prin urmare, susținerea măsurilor sprijinite prin Fondul Social European și programul PROGRESS (2007-2013), care sunt destinate contribuției la eliminarea discriminării și la îmbunătățirea situației femeilor pe piața muncii; apreciază măsurile statelor membre în direcția îmbunătățirii competențelor, a combaterii sărăciei și a excluziunii sociale, în programele lor finanțate prin FSE; subliniază faptul că este important și necesar să fie continuate eforturile pentru a susține ocuparea forței de muncă având în vedere agravarea crizei economice, ținând cu precădere seama de nevoile speciale ale persoanelor cu handicap și ale cetățenilor vârstnici în fiecare fază a executării și evaluării politicii de coeziune;

14. sprijină „principiul parteneriatului” pus în aplicare de Comisie în politica de coeziune și invită Comisia să includă organizațiile locale și naționale de femei în negocierea și implementarea acestuia;

Reacția la provocările prezentate de dezvoltarea durabilă, schimbările climatice și energie

15. consideră că măsurile ce vizează protecția mediului, combaterea schimbărilor climatice și promovarea eficienței energetice ar trebui integrate în toate programele operaționale și apreciază angajamentele asumate de statele membre în vederea soluționării acestor probleme prin alocarea către acestea a aproximativ o treime din bugetul total al politicii de coeziune; cu toate acestea, consideră că fondurile specifice alocate pentru combaterea schimbărilor climatice și promovarea eficienței energetice sunt insuficiente pentru a face față necesităților reale;

16. consideră că dezvoltarea unor poli ai concurenței în cadrul fondurilor structurale este esențială, întrucât aceștia dispun de un potențial important atât pentru crearea de locuri de muncă bine plătite și pentru generarea creșterii economice, cât și pentru reducerea presiunii impuse conurbațiilor mari; în acest sens, salută continuarea programului URBAN, fiind de părere că sunt necesare revitalizarea zonelor urbane și reabilitarea infrastructurii urbane învechite;

17. subliniază că reglementările referitoare la fondurile structurale stipulează că statele membre și Comisia garantează promovarea egalității dintre bărbați și femei și integrarea perspectivei de gen pe parcursul diferitelor stadii de implementare a fondurilor;

18. invită statele membre să informeze pe deplin cetățenii, autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și organizațiile de femei asupra posibilităților de finanțare, mai ale în ceea ce privește programele specifice, eligibilitatea pentru cofinanțarea din fondurile structurale, normele de cofinanțare, normele de rambursare și locul unde se găsesc cererile de ofertă în cadrul noii perioade de programare 2007-2013;

19. invită statele membre să se asigure că organizațiile neguvernamentale nu sunt împiedicate să solicite finanțare pentru proiectele lor din cauza obstacolelor administrative excesive, în special pentru cele care vizează acordarea de asistență femeilor defavorizate din punct de vedere economic, femeilor imigrante, celor aparținând minorităților etnice, femeilor cu handicap, femeilor care îngrijesc dependenți și femeilor care sunt victime ale violenței sau torturii;

20. constată că există o diferență substanțială între modul în care statele membre din UE-15 și cele din UE-12 au alocat resurse pentru protecția mediului și recunoaște necesitatea ca noile state membre să aloce resurse mult mai semnificative pentru atingerea obiectivelor UE privind mediul, clima și biodiversitatea, astfel cum au fost stabilite în acquis-ul comunitar;

Marți, 24 martie 2009

21. subliniază importanța consolidării capacității de cooperare și de absorbție eficace a fondurilor disponibile, prin toate mijloacele existente, precum schimburi de bună practică, campanii de informare, acțiuni comune, schimburi de noi tehnologii, dezvoltarea parteneriatelor, acest lucru contribuind la implementarea eficientă a programelor de cooperare aflate în derulare, în special la sporirea capacității de absorbție a noilor state membre;

22. consideră că, în perioada de criză economică, statele membre ar trebui să valorifice noțiunea de obținere a sinergiilor între protecția mediului și crearea de locuri de muncă menționate în orientările strategice comunitare în materie de coeziune și să aloce mai multe resurse proiectelor care promovează economia „ecologică”, locurile de muncă „ecologice” și inovația „ecologică”;

Consolidarea guvernării pe mai multe niveluri și a parteneriatului

23. consideră că guvernarea pe mai multe niveluri și principiul parteneriatului sunt elemente-cheie ale legitimității programelor operaționale, ale transparenței și eficacității lor pe parcursul fazei de programare și, în special, în timpul procesului de punere în aplicare; salută, prin urmare, eforturile depuse de toate statele membre, în conformitate cu cadrele și tradițiilor lor instituționale specifice, pentru consolidarea principiului parteneriatului în cadrul programelor lor pentru perioada curentă, în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul general privind FEDR, FSE și Fondul de coeziune; recomandă în special noilor state membre care au puțină experiență în construirea de parteneriate eficiente să consolideze cu consecvență principiul parteneriatului și al transparenței în punerea în aplicare a programelor operaționale;

24. invită statele membre să evite întârzierile excesive în rambursarea costurilor proiectelor finalizate, constatând că situațiile de insolvență cauzate de astfel de practici împiedică deseori beneficiarii de fonduri, îndeosebi autoritățile locale și organizațiile fără scop lucrativ, să desfășoare alte activități specifice domeniului lor de acțiune;

25. subliniază faptul că întârzierile în aplicarea politicii structurale sunt cauzate, parțial, de rigiditatea excesivă a procedurilor și că, prin urmare, aceste proceduri ar trebui raționalizate prin introducerea unei distribuții clare a responsabilităților și competențelor între Uniunea Europeană, statele membre și autoritățile locale și regionale;

26. invită statele membre să coopereze îndeaproape cu autoritățile locale și regionale chiar din faza de planificare a cadrelor strategice naționale de referință pentru a garanta o punere în aplicare optimă a strategiilor naționale și pentru a fi la înălțimea idealurilor care stau la baza guvernării pe mai multe niveluri;

27. subliniază necesitatea de a promova cooperarea dintre sectorul public și cel privat sub forma parteneriatelor public-privat pentru a face posibilă executarea multor proiecte esențiale în scopul intensificării efectelor investițiilor;

28. constată necesitatea unei evaluări a coordonării și complementarității dintre programele fondurilor structurale și programele pentru dezvoltare rurală; observă că experiența acumulată pe teren arată că sinergiile dintre cele două programe nu sunt exploatate suficient;

Consolidarea capacităților instituționale

29. apreciază nivelul mai ridicat de conștientizare a importanței consolidării capacității instituționale și administrative pentru punerea în aplicare eficientă a politicilor publice și pentru gestionarea fondurilor UE; solicită depunerea unor eforturi substanțiale, în toate regiunile vizate de convergență, pentru a consolida capacitatea instituțională și pentru a spori profesionalismul autorităților publice;

Marți, 24 martie 2009

30. subliniază necesitatea focalizării politicii de coeziune și în zonele rurale, considerând că doar printr-o dezvoltare echilibrată urban - rural poate fi atinsă coeziunea teritorială;

Integrarea unor politici de succes, intensificarea cunoașterii și diseminarea bunelor practici

31. apreciază în special integrarea de către noile state membre a rezultatelor inițiativelor comunitare URBAN și EQUAL în programele operaționale pentru perioada 2007-2013; aprobă eforturile depuse de statele membre în vederea introducerii de planuri integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă, deoarece orașele sunt locațiile unde se află industriile, responsabile de creșterea economică și crearea de locuri de muncă; în plus, consideră că ar trebui exploatat întregul potențial al programelor europene de cooperare teritorială, precum și al instrumentelor Jessica, Jaspers, Jeremie și Jasmine, pentru a accelera dezvoltarea și a obține rate de creștere mai ridicate;

32. solicită statelor membre să țină seama de impactul femeilor și al dimensiunii de gen în cadrul proiectelor care implică fonduri structurale;

Concluzii

33. consideră că nu se pot emite judecăți de valoare cu privire la modul în care statele membre decid să aplice cadrul prevăzut prin orientările strategice în materie de coeziune atunci când își elaborează cadrele strategice naționale de referință și programele operaționale; apreciază faptul că toate statele membre au depus eforturi considerabile, în toate etapele, pentru realizarea priorităților politicii de coeziune ținând cont de necesitățile și constrângerile lor specifice;

34. consideră că transparența în procesul de acordare a fondurilor, alături de simplificarea administrativă și facilitarea, în acest fel, a accesului potențialilor beneficiari de fonduri structurale la informație, reprezintă premise foarte importante în vederea atingerii obiectivului general al politicii de coeziune;

35. invită statele membre să consolideze procedurile pe care le pun în practică pentru a garanta că se aplică o abordare integrată pe deplin operațională pentru implementarea politicii de coeziune, garantându-se astfel că toate aspectele oricărui program operațional specific sunt luate în considerare în mod corespunzător;

36. încurajează Comisia în eforturile sale de a se asigura că statele membre dețin sisteme de control eficiente pentru a putea aplica o bună gestiune financiară cheltuielilor comunitare;

37. constată că actuala criză economică mondială a creat o nouă situație în toate statele membre care necesită reevaluare și posibila adaptare a priorităților în materie de investiții; salută propunerile Comisiei, menționate anterior, de modificare a regulamentelor pentru a veni în întâmpinarea necesităților UE în aceste situații excepționale și își reafirmă punctul de vedere conform căruia politica de coeziune este un element central al relansării economice pe întreg teritoriul Uniunii; în consecință, respinge orice încercare de a renaționaliza politica;

*

* *

38. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.